

13 August 1951
Kov/126CZECHOSLOVAKIASTANDARD of LIVING

Clothing

RESISTANCE and CRITICISM

Cultural

MORALS and GENERAL MOODZoufalá úsilí o udržení úrovně.

Po všech viditelných změnách, k nimž dlužno připočíst výklady, kde kromě knih je dost místa, aby se místo zboží vystavoval GOTTWALD, ale vedle něho vždy větší nebo jinak zdůrazněný STALIN, chodí PRAHA stále elegantně oblečena. Komunisté mohou tím dobře klamat krátkodobé návštěvníky, kterým ukazují svět nacvičení průvodci.

Spára v té eleganci je těžko postižitelná. Zvláště u děvčat, pro které se snáz přešívá po matce, po tetě, po sestře. Tak jen ten, kdo se s prostředím stýká a žije, může pochopit, co námahy, vymyšlení, co snahy a vkusu je za tou stále udržovanou elegancí. Nápadnější jsou nyní hlavně chlapci, oblečení většinou do látek tmavých odstínů, jak se sehnaly v otcově garderobě nebo z rozpáraného matčina kostýmu.

S tímto zápasem o úroveň souvisí ještě několik věcí. Boj proti savádě lidově-demokratické módě s přehlídkami pořádanými v závodech, kde předvádějí modely dělnice, aby se typová móda mohla utvářet podle přirozenějších tvarů pracujícího člověka, jak se tvrdí. Instituce manekýnek byla jako buzoánská odstraněna. Ale co je to za poklad mít v PRAZE módní žurnál nebo dokonce dostat jeho čerstvé číslo. Ženy si nechtějí dát novou modu vnutit a dělají v tom směru zázraky. Je to až dojímavý zápas o udržení západního vzhledu. Je to nepolitický, ale tuhý odpor proti režimu a způsobu, jakým chce zacházet s člověkem. Po vlnách se sice nedají posílat

stříhy, ale dal by se nalézt vhodný způsob, jak tuto ženskou opozici podporovat a podněcovat.

Z Československa se hodně jezdilo ven. Když teď nejde jet snadno ani do lidových demokracií, na př. do Polska, kam byla chuť jezdit k moři, jezdí se, jak lze, uvnitř země a hodně se jezdí na hory. Ani podle tohoto cestování - rychlík mezi PRAHOU a SLOVENSKEM - je den co den přeplněný - nedá se soudit, že se obyvatelstvu vede dobře. Za tímto cestováním, za jízdami do hor, je vždy hodně toho, co si musí lidé odepřít - veliká šetrnost. Také je za tím kus neklidu a touhy změnou místa přijít na jiné myšlénky a zapomenout.

Velké úsilí o udržení úrovně projevuje se také v kuchyni. Zdá se jen, že úroveň klesala v restauracích. Je už také konec se slavným cukrářstvím. Ještě prý se dělají dobré bonbony, ale ty jdou jen na vývoz. Také s pražskou šunkou je v ráze konec. Prodává se jen rolovaná, také prý se dělá jen pro vývoz.

Ráno prý se člověk probouzí a první myšlénka je, co nepříjemného se mu zase přihodí. Večer prý si člověk rád lehne. Po práci, po schůzích, po shánění do domácnosti, a je rád, když dopadne na postel. A další den opět probuzení se stejnou myšlénkou. A je vždy něco. Zde příklad: Cizinka mluvila na chodbě bytu s posluhovačkou. Ta jí právě vykládala, že už u těch komunistů žádný pořádný člověk není a že ti, co tam zůstali a jdou s nimi, to že jsou už jen lumpové. Dovykládala tuto theorii právě u dveří bytu a když je otevřela, za dveřmi stál chlap. Honem ještě dveře zavřely, odskočily a rychle dohovořily, co budou obě říkat, kdyby to byl špicl a něco zaslechl. Pak posluhovačka odešla něco koupit a hned po jejím odchodu se ozve zvonek. Tentýž chlap a hrne se dál. Ohtěl vyvídat o lidech, kteří bydlí v domě a nechal toho, když zjistil, že je u cizinky. Ale příjemné překvapení to nebylo.

ITEM NO 4515

/cont'd/

DATE OF OBSERVATION : Spring 1951

EVAL. COMMENT : Source : fairly reliable

Information : possible.

Výňatek z dopisu cizinky, která žila delší dobu v ČSR.